

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی تهران

معاونت آموزشی

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی
واحد برنامه ریزی آموزشی

چارچوب طراحی «طرح دوره»
نیمسال اول تحصیلی ۱۴۰۵-۱۴۰۴

اطلاعات درس:

گروه آموزشی ارایه دهنده درس:
عنوان درس: روشهای یاددهی- یادگیری
کد درس: ۱
نوع و تعداد واحد: ۱/۵ واحد نظری- ۰/۵ واحد عملی
نام مسؤول درس: دکتر معصومه مالک
مدرس/ مدرسان: دکتر معصومه مالک
پیشنیاز/ همزمان: ندارد
رشته و مقطع تحصیلی: آموزش هوشبری- کارشناسی ارشد

اطلاعات مسؤول درس:

رتبه علمی: استادیار
رشته تخصصی: پرستاری داخلی- جراحی
محل کار: دانشکده پیراپزشکی تهران
تلفن تماس: ۰۹۱۸۹۴۵۶۱۶۳
نشانی پست الکترونیک: masoome.malek@gmail.com

^۱مشمول بر: نظری، عملی و یا نظری- عملی به تفکیک تعداد واحدهای مصوب. (مثال:
۲ واحد نظری، ۱ واحد عملی)

توصیف کلی درس (انتظار می‌رود مسئول درس ضمن ارائه توضیحاتی کلی، بخش‌های مختلف محتوایی درس را در قالب یک یا دو بند، توصیف کند):

محتوای این درس در رابطه با فرایند یاددهی-یادگیری، شناخت نظریه های یادگیری، آشنایی با الگوها و رویکردهای مختلف یاددهی-یادگیری و در نهایت استراتژی مدیریت کلاس درس است.

اهداف کلی/ محوره‌ای توان‌مندی:

هدف کلی این درس آگاهی و شناخت دانشجویان درباره طراحی و اجرای فرایند یاددهی-یادگیری متناسب با اهداف، زمینه، مولفه ها و عوامل موثر بر آن است. به طوریکه دانشجو در پایان این دوره ضمن شناخت کافی از تئوری فرایند و الگوهای یاددهی-یادگیری مهارت کافی تدریس و روشهای مدیریت یک کلاس آموزشی را کسب نماید.

اهداف اختصاصی/ زیرمحوره‌ای هر توان‌مندی:

- فراگیر فرایند یاددهی-یادگیری را تعریف نماید.
- فراگیر نظریه های یادگیری را نام ببرد.
- فراگیر هر کدام از نظریه های یادگیری را شرح دهد.
- فراگیر تفاوتها و شباهتهای یادگیری بین بزرگسالان و خردسالان را شرح دهد.
- فراگیر انواع روشهای یاددهی-یادگیری را نام ببرد.
- فراگیر هر کدام از روشهای یاددهی-یادگیری را توضیح دهد.
- فراگیر فرایند یاددهی-یادگیری را بر اساس تحلیل فراگیران توضیح دهد.
- فراگیر روش مدیریت کلاس را توضیح دهد.
- فراگیر اجزا و ویژگیهای یادگیری مادام العمر را شرح دهد.
- فراگیر روش طراحی یک راهنمای مطالعه را شرح دهد.
- فراگیر فرایند بازانديشي در یادگیری را توضیح دهد.

رویکرد آموزشی:

□ مجازی^۲ ✓ □ حضوری □ ترکیبی^۳

روشهای یاددهی-یادگیری با عنایت به رویکرد آموزشی انتخاب شده:
رویکرد مجازی

□ کلاس وارونه
□ یادگیری مبتنی بر بازی دیجیتال

1. Educational Approach

2. Virtual Approach

3. Blended Approach: Blended learning is an approach to education that combines online educational materials and opportunities for interaction online with traditional place-based classroom methods.

- ☐ یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی
- ☐ یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)
- ☐ یادگیری اکتشافی هدایت شده
- ☐ یادگیری مبتنی بر سناریوی متنی
- ☐ یادگیری مبتنی بر مباحثه در فروم

سایر موارد (لطفاً نام ببرید) -----

رویکرد حضوری

- ✓ ☐ سخنرانی تعاملی (پرسش و پاسخ، کوئیز، بحث گروهی و ...)
- ☐ بحث در گروههای کوچک
- ✓ ☐ ایفای نقش
- ☐ یادگیری اکتشافی هدایت شده
- ☐ یادگیری مبتنی بر تیم (TBL)
- ☐ یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)
- ☐ یادگیری مبتنی بر سناریو
- ✓ ☐ استفاده از دانشجویان در تدریس (تدریس توسط همتایان)
- ☐ یادگیری مبتنی بر بازی

رویکرد ترکیبی

.....

تقویم درس:

جلسه	عنوان مبحث	روش تدریس	فعالیت‌های یادگیری/ تکالیف دانشجوی	نام مدرس/ مدرسان
۱	معرفی درس- شرح وظایف دانشجوی	سخنرانی	مشارکت در پرسش و پاسخ و بحث گروهی	دکتر معصومه مالک
۲	تعاریف یاددهی- یادگیری و اصطلاحات مربوطه	سخنرانی	مشارکت در پرسش و پاسخ و بحث گروهی	دکتر معصومه مالک
۳	مروری بر نظریه های یادگیری	سخنرانی	مشارکت در پرسش و پاسخ و بحث گروهی	دکتر معصومه مالک
۴	مقایسه یادگیری بزرگسالان و خردسالان و کاربرد آنها در فرایند یاددهی و یادگیری	سخنرانی	مشارکت در پرسش و پاسخ و بحث گروهی	دکتر معصومه مالک
۵	آموزش راهبردها- معرفی الگوها و روشهای رایج یاددهی- یادگیری	سخنرانی	مشارکت در پرسش و پاسخ و بحث گروهی	دکتر معصومه مالک
۶	آموزش راهبردها- معرفی الگوها و روشهای رایج یاددهی- یادگیری	سخنرانی	مشارکت در پرسش و پاسخ و بحث گروهی	دکتر معصومه مالک

جلسه	عنوان مبحث	روش تدریس	فعالیت‌های یادگیری/ تکالیف دانشجو	نام مدرس/ مدرسان
۷	آموزش راهبردها- معرفی الگوها و روشهای رایج یاددهی- یادگیری	سخنرانی	مشارکت در پرسش و پاسخ و بحث گروهی	دکتر معصومه مالک
۸	مدیریت کلاس و سازماندهی فعالیتهای یاددهی- یادگیری	سخنرانی	مشارکت در پرسش و پاسخ و بحث گروهی	دکتر معصومه مالک
۹	طراحی فرایند یادگیری بر اساس تحلیل فراگیران و سبکهای یادگیری	سخنرانی	مشارکت در پرسش و پاسخ و بحث گروهی	دکتر معصومه مالک
۱۰	اجزا و ویژگیهای یادگیری مادام العمر	سخنرانی	مشارکت در پرسش و پاسخ و بحث گروهی	دکتر معصومه مالک
۱۱	طراحی یک راهنمای مطالعه	سخنرانی	مشارکت در پرسش و پاسخ و بحث گروهی	دکتر معصومه مالک
۱۲	باز اندیشی و کاربرد آن در یادگیری	سخنرانی	مشارکت در پرسش و پاسخ و بحث گروهی	دکتر معصومه مالک
۱۳	تمرین تدریس در کلاس توسط دانشجو	سخنرانی	ایفای نقش	دکتر معصومه مالک
۱۴	تمرین تدریس در کلاس توسط دانشجو	سخنرانی	ایفای نقش	دکتر معصومه مالک
۱۵	تمرین تدریس در کلاس توسط دانشجو	سخنرانی	ایفای نقش	دکتر معصومه مالک
۱۶	تمرین تدریس در کلاس توسط دانشجو	سخنرانی	ایفای نقش	دکتر معصومه مالک

وظایف و انتظارات از دانشجو:

وظایف دانشجو شامل حضور منظم در کلاس درس، انجام تکالیف در موعد مقرر، مطالعه منابع معرفی شده و مشارکت فعال در برنامه‌های کلاس می باشد^۱

۱. این وظایف مصادیقی از وظایف عمومی هستند و می‌توانند در همه انواع دوره‌های آموزشی اعم از حضوری و مجازی، لحاظ گردند.

تکالیف دانشجو در طول دوره :

- ❖ تحلیل و ارائه یک مقاله جدید در مورد یک موضوع از مباحث مطرح شده در کلاس درس.
- ❖ تدریس یک موضوع دلخواه در کلاس.

روش ارزیابی دانشجو:

ارزشیابی دانشجو بر اساس دو شیوه تکوینی و تراکمی انجام می شود .
سهم ارزشیابی هر روش در نمره نهایی دانشجو تکوینی ۵۰ درصد- تراکمی ۵۰ درصد

- ذکر نوع ارزیابی (تکوینی/تراکمی)^۱ : تکوینی -تراکمی
- ذکر روش ارزیابی دانشجو شفاهی- کتبی(چندگزینه ای- جور کردنی-جای خالی- تشریحی کوتاه پاسخ و بلند پاسخ)
- ذکر سهم ارزشیابی هر روش در نمره نهایی دانشجو تکوینی ۵۰ درصد- تراکمی ۵۰ درصد

ارزیابی تکوینی (سازنده): ارزیابی دانشجو در طول دوره آموزشی با ذکر فعالیت‌هایی که دانشجو به طور مستقل یا با راهنمایی استاد انجام می‌دهد. این نوع ارزیابی می‌تواند صرفاً با هدف آرایه بازخورد اصلاحی و رفع نقاط ضعف و تقویت نقاط قوت دانشجو صورت پذیرفته و یا با اختصاص سهمی از ارزیابی به آن، در نمره دانشجو تأثیرگذار باشد و یا به منظور تحقق هر دو هدف، از آن استفاده شود.
نظیر: انجام پروژه‌های مختلف، آزمون‌های تشخیصی ادواری، آزمون میان ترم مانند کاربرگ‌های کلاسی و آزمونک (کوئیز) های کلاسی

✓ **ارزیابی تراکمی (پایانی):** ارزیابی دانشجو در پایان دوره است که برای مثال می‌تواند شامل موارد زیر باشد:

- آزمون‌های کتبی، شفاهی و یا عملی با ذکر انواع آزمون‌ها برای مثال آزمون‌های کتبی شامل آزمون‌های کتبی بسته پاسخ اعم از «چندگزینه‌ای»، «جورکردنی گسترده»، «درست- نادرست» و آزمون‌های کتبی باز پاسخ اعم از تشریحی و کوتاه پاسخ، آزمون‌های استدلالی نظیر آزمون ویژگی‌های کلیدی، سناریونویسی با ساختن فرضیه و آزمون‌های عملی که برای مثال می‌تواند شامل انواع آزمون‌های ساختارمند عینی

۱. در رویکرد آموزشی مجازی، سهم ارزیابی تکوینی بیش از سهم ارزیابی تراکمی باشد.

نظیر^۱ OSCE، OSLE^۲ و ... و یا ارزیابی مبتنی بر محل کار^۳ با استفاده از ابزارهایی نظیر^۴ DOPS، لاگبوک^۵، کارپوشه (پورت فولیو)^۶، ارزیابی ۳۶۰ درجه و باشد.^۷

منابع:

- سیف، علی اکبر، روانشناسی پرورشی نوین: روانشناسی یادگیری و آموزشی، نشر دوران، آخرین چاپ.
- بروس جویس، مارشاویل، امیلی کالهن، الگوهای تدریس، ترجمه بهرنگی، انتشارات کمال تربیت، آخرین چاپ.
- Cantillon P. ABC of teaching and learning in Medicine. Black well publishing, Last edition.
- Jeffries WB. Huggett K. An introduction to medical teaching. Springer, last edition.

:

1. Objective Structured Clinical Examination
2. Objective Structured Laboratory Examination
3. Workplace Based Assessment

۴. مشاهده مستقیم مهارت‌های بالینی Direct Observation of Procedural Skills: روشی است که به طور ویژه، برای ارزیابی مهارت‌های عملی (پروسیجرها) طراحی شده است. در این روش فراگیر در حین انجام پروسیجر، مورد مشاهده قرار می‌گیرد و عملکرد وی بر اساس یک چک لیست ساختارمند، ارزیابی می‌شود. با این روش، بعد از هر بار انجام آزمون، نقاط قوت و ضعف فراگیر شناسایی می‌شوند. فرایند مشاهده فراگیر در حدود ۱۵ دقیقه و ارائه بازخورد به وی حدود ۵ دقیقه به طول می‌انجامد.

5. Logbook
6. Portfolio
7. Multi Source Feedback (MSF)